

11. A Hetesi-árok, azaz a halastó túlsó, nyugati oldalán, a nyomvonal egy nagy kiterjedésű dombtetőre megy fel, és egy hatalmas őskori települést vág át, majdnem a lelőhely hosszanti tengelye mentén, középen. A domb aljában őskori és késő középkori kerámiaanyag gyűjthető. A középkori település feltehetően a völgy mentén húzódott. Az őskori lelőhely kiterjedése kb. 300–500 m. A lelőhely felszíni jelenségei alapján a bronzkorban a teljes tető lakott volt, sőt D felé feltehetően átnyúlik az ún. Várdombra is (RRM rég. Adattár, Eőry Béla 19. lelőhely). A lelőhely a 126,95–127,45 km között terül el. Hatalmas foltok rajzolódtak ki gazdag őskori kerámia-töredékekkel borítva. Intenzív régészeti lelőhely (29. lelőhely).

12. A 127,9–128 km között kb. 100×70 m-es területen középkori (13–14. századi) kerámia-töredéket találtunk (32. lelőhely).

13. A 128,2–128,25 km szelvényben kisebb nagyságú, kb. 50 m-es átmérőjű körben középkori (kora újkori?) cserepeket és egy őskori fültöredéket gyűjtöttünk (33. lelőhely). A két lelőhely talán tanyaszerű település nyoma lehet.

14. A 128,65 km szelvénynél feltehetően szétszántott kemence maradványaira és kb. 40–50 m-es sugarú körben a környékén elszórt salakdarabokra bukkantunk (34. lelőhely).

A további lelőhelyek 61-es út elkerülő szakaszának nyugati visszacsatolására esnek.

15. A kaposmérői téglagyár agyaggyerő gödreitől (a későavar temető helyétől), az egykori Kaposvár–Barcs vasútvonaltól nyugatra, a Cingető-patak és annak egy mellékvölgye között helyezkedik el a Cingető nevű dombhát. Déli nyúlványán kb. 150 m hosszban, a 130,66–130,81 km szelvény között gyéren őskori kerámiát és csontanyagot találtunk. A felszíni jelenségek alapján a lelőhely kiterjedése kb. 150×50 m (30. lelőhely).

16. Az előző lelőhelytől délre, a Cingető-patak völgyétől nyugatra egy kb. 300×150 m kiterjedésű dombocskára emelkedik, amely uralja környezetét. A szántásban mészkőtörmelékek és emberi csonttöredékek gyűjthetők. Feltehetően egy nagy (vagy több?) építmény maradványa lehet a földben, körülötte csontvázakkal (két gyermeksírral). Ugyanitt egy bronzkori (mészbetétes edények népe kultúrája) edény nagyobb töredékeit is megtaláltuk. A sok téglatörmelék és az összegyűjtött középkori kerámiaanyag jelzi, hogy késő középkori település maradványait rejtja a föld. A lelőhely átnyúlik a 61-es út túloldalára is, ahol déli irányban egy völgy határolja, innen is középkori kerámia-töredékeket gyűjtöttünk. (31. lelőhely) A 131,2–131,6 km között terül el. Kiterjedése kb. 400×100–150 m.

17. A 66-os út tervezett sántosi leágazásánál a jelenlegi úttal párhuzamosan mintegy 40–45 m szélességű sávban, kb. a jelenlegi 53+245–53+445 km szelvény mentén több római és kelta kori, és néhány őskori kerámia-töredék volt gyűjthető, egy bronztű-töredéket is találtunk (35. lelőhely).

18. Az új 66-os út és a Dombóvár–gyékényesi vasútvonal kereszteződésétől délre kb. a 0+150–0+210 km szelvényben szétszántott bronzkori objektum nyomait rögzítettük, több oldal-, perem- és fültöredéket gyűjtöttünk (36. lelőhely).

KÖLTŐ LÁSZLÓ

176. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz, 7. sz. lelőhely

(Somogy megye) Kö

A 61-es út Kaposvárt észak felől elkerülő szakaszán végeztünk leletmentéseket. A lelőhely a 67. sz. főút Kaposvár és Kaposfüred közti szakaszán lévő körforgalomtól ÉK-re 300–400 m-re helyezkedik el. A terepbejárás során néhány középkori kerámia-töredék került csak felszínre, amely igen szórványos középkori megtelepedésre, illetve jelenlétre utalt. Ezt igazolta az ásatás is, hiszen 2000. március 20–23. között 1027,5 m²-es (nem összefüggő) területen csupán három objektumot találtunk. Közülük az egyik valószínűleg nem régészeti jelenség. Egy gödörből és egy külső kemencéből pedig kevés középkori kerámia került elő.

Munkatársak: Voicsek Vanda régész, Szabó Sándor geodéta, Molnár László technikus.

SOMOGYI KRISZTINA

177. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz, 8. sz. lelőhely

(Somogy megye) I

Június 21-én a körforgalomra rávezető útszakasz tengelyének meghosszabbításában jelöltünk ki egy egyenest a 122+250 km szelvénytől 100 m hosszban. Ennek a vonalnak a mentén nyitottunk egy észak felé kb. 8 m szélességű kutatószelvényt.

A vastag vöröses humuszréteg alatt a sárga löszös altalaj kb. 1 m mélységben jelentkezett. A szelvényt 70–80 cm közötti mélységig mélyítettük.

Régészeti jelenségre utaló nyom egy kis (kb. 15–20 cm) átmérőjű faszenes karólyuk(?), és egy elkenődött, faszenes, paticsos, folt nélküli jelenség volt 80 cm mélységben. Kiterjedése kb. 100×130 cm.

A második szelvényt közvetlenül az első déli oldalához illesztettük, szélessége 9 m. Ebben a szelvény északi falától 50 cm-re sárga, homokos folt jelentkezett, melynek alja egy agyaglencsébe mélyült, régészeti leletanyagot nem tartalmazott.

A feltárt (kutatott) terület összesen: 1394 m².

KÖLTŐ LÁSZLÓ

178. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz, 9. sz. lelőhely

(Somogy megye) R, LT?

A 61-es útnak a Kaposvárt észak felől elkerülő szakaszán végeztünk leletmentéseket. A 9. lelőhely a 67. sz.

főút Kaposvár és Kaposfüred közti szakaszától Ny-ra, a lőszerraktártól kb. 800 m-re ÉNy-ra, a Tüskevári-árokknak nevezett vízfolyás bal oldalán fekszik. A munkát csak az aratás, illetve a MOL szakembereinek helyszínelése után tudtuk elkezdni. Az ÉK-DNy-i irányú nyomvonal ugyanis földgázvezetéket és kábelt keresztez, a gázvezetékek megjelölt vonalától 2-2 m sávban nem is végezhetünk kutatást. Végül 2000. július 13-27. között 2448 m²-en öt objektumot tártunk fel a 122,9-122,95 km szelvényben (a 10526-10521, illetve a 10813-10808 pontok között). A domb alján 160 m hosszú, majdnem teljes nyomvonal szélességben (kivéve a déli, gázvezetékek által szabdalta területet) megnyitott felületen három gödör, egy kemence és egy igen kisméretű „tüzelőhely” elszórtan helyezkedett el. Utóbbiak kora leletanyag hiányában nem állapítható meg. Elképzelhető azonban, hogy a kemence a patak másik partján feltárt kelta telephez (10. lelőhely) tartozott. A kevés kerámiát tartalmazó gödrök a középső rézkori Balaton-Lasinja-kultúrához sorolhatók. Egy kb. Ny-K-i irányú árok újkori eredetű lehet. A dombtető felé a közeli földútig húzott 65 m hosszú kutatóárokban már semmit nem találtunk.

Munkatársak: Szőke Gábor, Forgács László rajzoló.
KÖLTŐ LÁSZLÓ – SOMOGYI KRISZTINA

179. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz,
10. sz. lelőhely
(Somogy megye) LT?

A 10. lelőhely a 67. sz. főút Kaposvár és Kaposfüred közti szakaszától Ny-ra, a Tüskevári-árokknak nevezett vízfolyás és a Kaposvár-Fonyód vasútvonal között helyezkedik el egy É-D-i irányú domb lankás, keleti oldalának alján. A területen 2000. június 5. és június 29. között 3212 m²-en 10 objektumot tártunk fel. (A munkaterülethez csak a patak másik partján még lábon álló gabonatórlán keresztül lehetett eljutni, ezért út készítéséhez is a bérlő írásbeli engedélye volt szükséges.) Először a vasúttól a patakig 5 m széles „kutatóárkot” nyitottunk, amelynek kb. felénél egy kivétellel nem régészeti jelenségnek minősülő objektumok jelentkeztek. Ezek vonalától a patak felé húzott újabb kutatóárok üresnek bizonyult. A domb alján kb. 100 m-es szakaszt teljes szélességben vizsgáltunk át, két cölöpszervezetű házat, négy gödröt, egy árkot és egy földbe mélyített, esetleg műhelyként funkcionáló objektum erősen lekopott maradványát tártuk fel. Sikerült megfogni az egykori „járószint” részeit a szántás alatt, amelyből az objektumok lemeltyedtek. Bár a gödrök egy része semmit vagy nem kor meghatározó leletet tartalmazott, valószínűleg azonban a kis méretű kelta telephez tartoztak. A kisebb mennyiségű leletanyagot kerámia, állatcsont, vaskészletre utaló salak, kohó mellfalzat töredéke és vastárgyak alkotják.

Munkatársak: Szőke Gábor, Forgács László rajzoló.
KÖLTŐ LÁSZLÓ – SOMOGYI KRISZTINA

180. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz,
11. sz. lelőhely
(Somogy megye) Ő, Á, Kö

A lelőhely a Kaposvár-Fonyód közötti vasútvonaltól közvetlenül Ny-ra, a jutasi úttól K-re 1 km-re, a Kaposvártól ÉÉNy-ra 2-3 km-re, a leendő 61-es elkerülő útvonal nyomvonalán, egy É-D-i irányú, hosszú dombhát K-i lejtőjén helyezkedett el. A terepbejárás során kevés őskori és középkori edénytöredék került elő. A feltárás 2000. június 5-16. között ment végbe. Kb. 3300 m² felületen összesen 21 objektum került napvilágra a 123+270-450 km szelvények között.

A lelőhely kisméretű, leletanyag nélküli; ismeretlen korú gödröket, valamint 2 árokszakaszt bontottunk ki. Előkerült egy feltehetően Árpád-kori, gödörbe mélyített tűzhely.

GALLINA ZSOLT

181. Kaposvár, 61-es út elkerülő szakasz,
24. sz. lelőhely
(Somogy megye) R, I

A lelőhely a jutasi úttól Ny-ra 300-400 m-re, a László-majortól D-re 150-200 m-re, a leendő 61. sz. elkerülő út nyomvonalán, egy hosszú és széles, alig kiemelkedő dombhát platóján helyezkedik el. A terepbejárás során 1 db Balaton-Lasinja edénytöredéket leltünk. A feltárás 2000. június 16-augusztus 3. között zajlott. Kb. 5900 m² felületen összesen 29 objektum került napvilágra a 124+805-125+060 km szelvények között.

A lelőhelyen egy Balaton-Lasinja telepet tártunk fel. Kibontottunk egy igen nagyméretű (átm.: 10-10,5 m) és egy kisebb agyaggyerőgödört. Ezekből az objektumokból igen nagy mennyiségű edénytöredék, közte több díszített darab és számos agyagkanál került felszínre. A lelőhely közepén egy ÉNy-DK-i irányú, igen széles (4,5-5 m) árokszakasz húzódott, amelynek feltártuk a nyomvonalba eső 40 m-es szakaszát. Bár értékelhető leletanyaga nem volt, feltehetően a Balaton-Lasinja telephez tartozott. A lelőhely Ny-i felén néhány kisméretű, leletanyag nélküli, ismeretlen korú gödröt bontottunk ki.

GALLINA ZSOLT

182. Kardoskút, Barackosi-dűlő
(Békés megye) Kö

Kovalovszki Júlia az Orosháza Története és Néprajza c. monográfiában írta le elsőként a Kardoskút, Barackos Árpád-kori templomos falu lelőhelyet, a 38. sz. alatt.

A dűlőtől délre a kaszaperi műút és a Barackosi-dűlő közti terület 500 m szélességben, s legalább 2000 m hosszan szántott volt és nem volt boronálva. A felszín itt nagyon rossz látási viszonyokat nyújtott. A mély, darabos szántásnyomokban sok kukoricaszár-maradvány zavarta a látást. A Pataki József-féle tanyát téglatörmelékei, a jellegzetesen szürke tanyahely, illetve kísérem emlékezte alapján megtaláltuk, de a „Pataki Jó-